Petrus <Lombardus>; Henricus <de Gorichem> [Comm.]: Sententiarum libri IV (cum conclusionibus Henrici de Gorichem et problematibus S. Thomae articulisque Parisiensibus)
[Freiburg i. Br.: Kilian Fischer], [ca. 1492] Seite 341

daret deo autore qui eius ꝟbo velut quodā
ministerio vtereꝛ. Ita etiā posset deus ꝑ ali-
quem creare aliqua. nō ꝑ eum tanꝗ̄ autorē
sed ministruꝫ cū quo ⁊ in quo opareꝛ sicut in
bonis opibus nr̄is ipse opatur ⁊ nos. nec ipe
tm̄ nec nos tm̄ sed ipse nobiscū ⁊ in nobis. et
tñ in illis agendis ministri eius sumꝯ nō au-
tores. Ita ergo potuit dare seruo potestatē
dimittendi peccata in baptismo. i. vt in mun
datione interiori seruus cū dn̄o opareꝛ. non
seruꝯ sine dn̄o. nec dn̄s sine seruo. sed dn̄s cū
seruo ⁊ in seruo. sicut in exteriori ministerio
dn̄s opatuꝛ cū seruo ⁊ in seruo. Vn̄ ⁊ dn̄s di-
citur sanctificare ⁊ seruus. sed dn̄s inuisibili
Augusti. gratia. seruus visibili sacramēto. Vn̄ Augꝯ.
sup Leuiticuꝫ. Dn̄s ait. Ego dn̄s qui sancti
fico. Et de moyse etiam dictū est. et sanctifi-
cabis euꝫ. Sed moyses sanctificat visibilibꝯ
sacramentis ꝑ ministeriū. dn̄s aūt inuisibili
gratia ꝑ spūm vbi est totus fructus visibiliū
sacramentoꝝ. Sine hac sanctificatione visi
bilia sacramenta nil ꝓsunt. Si quis hoc me-
lius apire poterit nō inuideo.

Ista est distictio. v. huiꝯ quarti libri. In qua
mgr̄ postꝗ̄ determinauit de baptismo ſm se. ⁊ ꝑ com
parationem ad suscipientes. Hic vero determinat de
eodem ꝑ compationem quo ad ministros ꝯferentes.
Et tria circa hoc facit. Determinat em̄ primo de qui
bus possit dari baptismus. Secūdo subdit quō sor-
titur efficaciā sacramenti. cum sacr̄m suscipit hereti-
cus vel scismaticus. Tertio subiūgit que potestas sit
collata hominibꝯ. Primum vsq̧ ibi. Item si in here
si quacūq̧. Secūdum vsq̧ ibi. Quia mysteriuꝫ tm̄.
Tertium vsq̧ ad finem dis. In speciali sn̄ia mgr̄i stat
in tribus ꝓpositionibus quaꝝ prima est hec. Unus
verus baptismꝯ a bonis ⁊ a malis daꝛ ⁊ essentiale mu
nus iuste ꝯfertur siue a ꝑuerso ministro baptizantur.
Hanc mgr̄ insinuans ꝓponit primo ꝙ baptismus a
bonis ⁊ a malis ministris dari pōt. et eque sanctū est
datum ab vtroq̧. Non em̄ peior baptismus daꝛ a ma
lo ꝗ̄ a bono. nec melior a bono ꝗ̄ a malo. Nec maius
nec minꝯ sed equale daꝛ in baptismo. dato a bono aut
a malo. qꝛ nō est hominis munus sed est dei. qđ plu-
ribus auc̄tibus ꝯfirmat. Postea dicit ꝙ huius tota
causa est qꝛ baptismus nō est eoꝝ. s. baptizantiū. sed
christi. Christi em̄ in baptismo ministerium habent.
Potestatem aūt sibi xp̄us retinuit. Vn̄ non diciꝛ ba
ptismus petri vel pauli sed christi. Potuit tñ pote-
stateꝫ baptizandi dare hoībus sed noluit. ne tot eēnt
baptismi qđ homines ⁊ ne hō in hoīem spem pone-
ret. qđ diuersis auc̄tibus ꝯfirmat. Secunda ꝓposi-
tio est hec. Quis hereticus siue scismaticus recipi-
at solum sacr̄m. non tñ accipit ꝟtutem illiꝯ ⁊ incremē
tum. Hanc mgr̄ insinuans dicit. si hereticus seu scis-
maticus baptismi sacr̄m accipit. integrum sacr̄m ac-
cipit sed salutē que est virtus sacramēti nō habebit. si
scꝫ extra catholicā ecclesiam ipsius sacr̄m habuit. de
bet ergo ad ecclesiam redire nō vt sacr̄m baptismi ite
rum accipiat. qđ nemo debet in aliquo repetere sꝫ vt
in societate catholica accipiat vitam. baptismus em̄
extra ecclesiam ꝓdesse non pōt sicut nec elemosyna.
Tertia ꝓpositio est hec. Iuxta sn̄iam magistri deus
potuit nobis ꝯferre ptātem baptizandi sicut ⁊ creatu

re potentiam creandi. Hanc mgr̄ insinuans querit.
que sit illa potestas quā xp̄us potuit dare hominibꝯ
⁊ nō dedit. Et r̄ndet magister ſm quosdā ꝙ potestas
dimittendi peccata. Contra qđ obijcit sic. ꝙ ptās ꝗ̄
deus dimittit peccata est idem qđ deus. ergo nō potuit
creature dare hanc potestatē. Item si potestas dimit
tendi potuit ⁊ potest cōmunicari creature. ergo ⁊ po
testas creandi. Et r̄ndet magister ad primū sic. ꝙ po
testas dimittēdi peccata que creature possit dari eēt
potestas creata. ⁊ esset potestas cuiusdam coopatio-
nis vt sicut creatura coopatur deo in exteriori mūda
tione ꝑ modum ministerij. Ita posset coopari interi-
ori mūdatione. Hic magister cōmuniter nō tenetur a
doctoribus. Ad scd̄m r̄ndet ꝙ potestas creandi pōt
creature cōmunicari. nō ita ꝙ creat ꝑ autoritatem. sꝫ
ꝑ ministerium. Et tm̄ in speciali de sententia huiꝯ di-
stinctionis.

Quibus liceat baptizare. a

Nunc quibus DI. VI

n liceat baptizare addamꝯ. De Isido. in li.
hoc Isidorus ait. Constat ba- de offi.
ptismum solis sacerdotibꝯ esse
traditū eiusq̧ ministeriū. nec ipsis diaconis
implere est licitū absq̧ episcopo vel p̄sbyte-
ro: nisi his ꝓcul absentibꝯ vltima languoris
cogat necessitas. qđ etiam laicis fidelibus ꝑ
mittiꝛ ex ꝯsilio karthaginensi q̄nto. ¶ Item
Mulier ꝗ̄uis sancta baptizare non p̄sumat
nisi necessitate cogente. De illis ꝟo qui ab Utꝝ rebapti
hereticis baptizanꝛ vtrū baptizādi sint que zādi sīt q̄ ab
ri solet. Ad qđ breuiter dicimus qꝛ quicunq̧ hereticis ba
sit q̄ baptizet si seruaꝛ forma a christo tradita ptizati sunt.
verum baptismū dat. ⁊ ideo q̄ illuꝫ sumit nō
debet rebaptizari. vn̄ Beda. Siue hereticꝯ Beda.
siue scismaticꝯ siue facinorosus quisq̧ in con
fessione sancte trinitatis baptizet. nō valet
ille q̄ baptizatus est a bonis catholicis reba-
ptizari ne confessio ⁊ trinitatis inuocatio vi
deatur annullari. Item Augꝰ. Quis vnum Aug. ad que
sit baptisma ⁊ hereticoꝝ. s. eorum q̄ in nomi- stiones horo
ne patris ⁊ filij ⁊ spūssancti baptizant ⁊ eccle sij.
sie catholice. tñ qui foris ecclesiaꝫ baptizanꝛ
nō sumunt ad salutem baptismum. sꝫ ad ꝑni-
ciem habētes formā sacramenti. ꝟtuteꝫ aūt
eius abnegantes. ⁊ ideo ecclesia nō eos re-
baptizat. qꝛ in nomine trinitatꝭ baptizati sūt
et ipsa est forma sacramēti. Item. Rebapti- Aug. ad ma
zare hereticum q̄ hec sanctificationis signa ximianum.
ꝑceperit. oīno peccatū est. catholicum vero
immanissimū scelus est. Ex his apte colligiꝛ
ꝙ qui etiā ab hereticis baptizati sunt serua-
to caractere christi. rebaptizandi nō sunt. sꝫ
tm̄ impositione manus reconciliandi vt spi-
ritumsanctū accipiant. ⁊ in signum detesta-
tionis hereticoꝝ. ¶ Sunt tñ nōnulli docto- Opinio quo
rum vt Cyprianus ⁊ alij q̄dam qui dicere vi rundam.

B

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-333/0341
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG